

**Pan
Wojciech Murdzek
Prezydent Miasta Świdnicy**

**ul. Armii Krajowej 49
58-100 Świdnica**

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity: Dz. U. z 2001 r. Nr 55, poz. 577 ze zm.), przeprowadziła w okresie od 8 lutego do 13 kwietnia 2006 r. kontrolę kompleksową gospodarki finansowej Gminy Miejskiej Świdnica.

Ustalenia kontroli przedstawione zostały w protokole, którego jeden egzemplarz został Panu przekazany w dniu jego podpisania. Kontrolą objęto losowo wybrane i udokumentowane operacje finansowo – gospodarcze dokonane w okresie od 1 stycznia 2004 r. do 31 grudnia 2005 r. w zakresie dochodów i wydatków budżetowych w tym prawidłowości i skuteczności realizacji dochodów własnych z tytułu podatków i opłat lokalnych, gospodarowania mieniem komunalnym, wydatków bieżących i inwestycyjnych, zamówień publicznych oraz inwentaryzacji mienia jednostki. Z jej ustaleń wynika, że w wielu dziedzinach działalność Gminy Miejskiej nie budziła zastrzeżeń; stwierdzono jednak, że w trakcie realizacji zadań przez organ wykonawczy wystąpiły również określone nieprawidłowości i uchybienia.

W zakresie spraw ogólnie-organizacyjnych i kontroli wewnętrznej

W okresie do 2005 roku Prezydent Miasta nie opracował i nie wprowadził do stosowania instrukcji postępowania w zakresie zapobiegania przestępstwom, o których mowa w art. 299 Kodeksu karnego, do czego był zobowiązany na mocy art. 15a ust. 2 ustawy z 16 listopada 2000 r. o przeciwdziałaniu wprowadzania do obrotu finansowego wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł oraz o przeciwdziałaniu finansowania terroryzmu (tekst jednolity Dz. U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1505 ze zm.). Instrukcja została w trakcie kontroli opracowana i wprowadzona do stosowania Zarządzeniem Prezydenta Miasta nr 48/06 z dnia 10 lutego 2006 roku.

Prezydent Miasta do dnia kontroli nie powierzył Skarbnikowi na piśmie obowiązków w zakresie wskazanym w art. 35 ust. 1 i ust. 7 ustawy z 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2003 r. Nr 15, poz. 148 ze zm.) a od 1 stycznia 2006 r. w art. 45 ust. 1 i ust. 7 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 roku o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104 z zm.) – zgodnie z którym głównym księgowym jednostki sektora finansów publicznych jest pracownik, któremu kierownik jednostki powierza obowiązki i odpowiedzialność w zakresie: prowadzenia rachunkowości jednostki i wykonywania dyspozycji środkami pieniężnymi; dokonywania wstępnej kontroli zgodności operacji gospodarczych i finansowych z planem finansowym; dokonywania wstępnej kontroli kompletności i rzetelności dokumentów dotyczących operacji gospodarczych

i finansowych. Podczas niniejszej kontroli Prezydent Miasta Zarządzeniem Nr 47/06 z 10 lutego 2006 roku powierzył Skarbnikowi Miasta pani Izabeli Niemczyk na piśmie obowiązek i odpowiedzialność w ww. zakresie.

Instrukcja w sprawie obiegu i kontroli dokumentów księgowych w 2004 i 2005 roku, wprowadzona zarządzeniami Prezydenta Nr 8/97, 19/97, 21/97, 14/98 i 379/04, była w części niedostosowana do struktury organizacyjnej wynikającej ze zmian wprowadzonych w latach 2003 – 2005, w tym nie odniesiono się do wykonywania zadań audytorskich w jednostce. Aktualizacji wymagała ewidencja druków ścisłego zarachowania prowadzona przez Referat Gospodarczy (nie ujęto w niej kart płatnego parkowania i kart drogowych stosowanych w jednostce), nie określono nazwy i wzoru dokumentów mogących stanowić podstawę dokonywania zapisów w księgach rachunkowych jednostki dokumentujących operacje kasowe, bankowe, wypłaty i rozliczenia zaliczek, koszty podróży służbowych, wynagrodzenia i zasiłki. Instrukcja powyższa została podczas niniejszej kontroli uchylona zarządzeniem Nr 34/06 Prezydenta z dnia 1 lutego 2006 roku w sprawie wprowadzenia dokumentacji przyjętych zasad (polityki) rachunkowości Urzędu Miejskiego w Świdnicy. Nową instrukcją ustalono zasady prowadzenia ksiąg rachunkowych, metody wyceny aktywów i pasywów oraz ustalania wyniku finansowego, zakładowy plan kont, wykaz ksiąg rachunkowych i system ochrony danych i ich zbiorów – łącznie 5 załączników do ww. zarządzenia. Wprowadzona w trakcie kontroli dokumentacja nie zawierała jednak wszystkich prowadzonych w jednostce urządzeń księgowych oraz sposobu ich wzajemnego powiązania, a także sposobu zabezpieczenia i archiwizowania danych w komputerowych bazach danych, stosownie do wymagań przepisów art. 72 ust. 1 ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. Nr 121, poz. 591 ze zm.).

Zarządzeniem Nr 6/02 Prezydenta Miasta z dnia 7 lutego 2002 roku w sprawie kontroli gospodarowania środkami publicznymi pod względem legalności, gospodarności i celowości ustalone zostały procedury kontroli, w tym kontroli dokumentów dot. operacji gospodarczych pod względem merytorycznym, ze wskazaniem imiennie pracowników Urzędu zobowiązanych do wykonywania tych czynności, w tym w ust. 1.9 załącznika do ww. zarządzenia wskazano osobę nie pracującą już w Urzędzie w charakterze Sekretarza Miasta, jako odpowiedzialną za wstępną ocenę celowości wydatków administracyjno-rzeczowych jednostki, co oznacza, że w tej części instrukcja jest nieaktualna.

W zakresie księgowości i sprawozdawczości

Przyjęte zasady rachunkowości w jednostce nie były dostosowane do wymogów wynikających z ustawy o rachunkowości. Stosowany w Urzędzie program komputerowy wykazywał w księdze rachunkowej pn. zestawienie obrotów i sald – salda kont rozrachunkowych metodą „persalda”, podczas gdy zasady funkcjonowania tego zespołu kont wymagają wykazywania salda dwustronnego. Stwierdzono brak powiązania zapisów ksiąg pomocniczych z zapisami na kontach księgi głównej, co stanowiło naruszenie przepisów art. 16 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którymi konta ksiąg pomocniczych zawierają zapisy będące uszczegółowieniem i uzupełnieniem zapisów kont księgi głównej. Saldo należności z tytułu podatku od środków transportowych, podatku od posiadania psa,

z tytułu użytkowania wieczystego oraz saldo należności długoterminowych wykazane w księgach pomocniczych na dzień 31.12.2004 r. i 31.12.2005 r. było niezgodne z saldem wykazanym na kontach księgi głównej.

Na koncie syntetycznym 226 – „Należności długoterminowe” nie ujmowano operacji związanych z przeniesieniem należności długoterminowych do krótkoterminowych w wysokości raty należnej na dany rok, ponadto na saldo konta 226 składały się zaległości, przekazane do windykacji na drodze sądowej, co było niezgodne z treścią ekonomiczną konta 226, określoną przepisami załącznika nr 2 rozporządzenia Ministra Finansów z 18 grudnia 2001 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. Nr 153, poz. 1752 ze zm.).

W zakresie rozrachunków

Rozrachunki jednostki budżetowej dotyczące należności z tytułu: podatków i opłat oraz dochodów cywilnoprawnych w kwocie 200.178 zł, udziałów w podatku dochodowym przekazywanych przez urzędy skarbowe w kwocie 149.524 zł, zwroty środków z rozliczenia dotacji w kwocie – 116.701 zł, księgowano na koncie 140 – „Środki pieniężne w drodze”, niezgodnie z treścią ekonomiczną konta, określoną przepisami załącznika nr 1 do rozporządzenia Ministra Finansów z 18 grudnia 2001 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych. Należności z tytułu podatków i opłat winny być wykazane w saldzie konta 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” planu kont jednostki budżetowej, natomiast operacje gospodarcze dotyczące rozliczeń dochodów realizowanych przez urzędy skarbowe na rzecz budżetu, rozrachunków z tytułu udziału w dochodach innych budżetów winny być ewidencjonowane na koncie 224 - „Rozrachunki budżetu”, zgodnie z Zakładowym Planem Kont, którego zapisy określają zasady ewidencji rozrachunków dotyczących budżetu.

Nie obejmowano ewidencją konta 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” księgi głównej - należności z tytułu podatku od środków transportowych, podatku od posiadania psa oraz dochodów ze sprzedaży nieruchomości rozłożonych na raty. Sposób ewidencji należności z tytułu kar pieniężnych – mandatów nie pozwalał na specyfikację salda zaległości według poszczególnych dłużników i stanu na 31.12.2004 r.

Nie zastosowano przy windykacji należności cywilnoprawnych działań określonych przepisami art.123 ustawy z 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93 ze zm.), z których wynika, że każda czynność przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju albo przed sądem polubownym przedsięwzięta bezpośrednio w celu dochodzenia lub ustalenia albo zaspokojenia lub zabezpieczenia roszczeń, a także przez uznanie roszczenia przez osobę, przeciwko której roszczenie przysługuje, przerywa bieg przedawnienia, wskutek czego dopuszczono do przedawnienia roszczenia z tytułu użytkowania wieczystego w kwocie 597,60 zł.

Nie prowadzono na bieżąco analizy sald kont rozrachunkowych, wskutek czego nie zwolniono w wymaganym terminie kwot wniesionych przez wykonawców. Niedokonanie zwrotu zabezpieczenia

w terminie wymaganym umową świadczy o nieprzestrzeganiu przepisów art. 151 ustawy z 29 stycznia 2004 r. Prawo Zamówień Publicznych (Dz. U. Nr 19, poz. 177 ze zm.).

W zakresie wykonywania dochodów

W sprawozdaniach Rb-27S za rok 2004 i 2005, w kolumnie 5 “Należności” w podatku od nieruchomości i rolnym wystąpiły niezgodności z danymi wynikającymi z ewidencji podatkowej, a stwierdzone różnice w kwocie 53.661,38 zł za rok 2004 i 43.288,12 zł za rok 2005 w podatku od nieruchomości, oraz w podatku rolnym 696,60 zł za 2004 i 303,40 zł za rok 2005, spowodowane były nieuwzględnieniem w tej kolumnie sprawozdań nadpłat podatkowych występujących w analityce podatków na koniec poprzednich okresów sprawozdawczych tj. 31.12.2003 r i 31.12.2004 r. W przypadku podatku od posiadania psów w kolumnie 5 ww. sprawozdań wykazano wyłącznie wykonanie dochodów podatkowych w 2004 i 2005 roku w kwotach odpowiednio 11.675 zł i 26.852 zł, pomijając faktyczne należności, w tym zaległości z lat ubiegłych w kwotach 262.441,20 zł za rok 2004 i 294.037,70 zł za rok 2005. Analogicznie za rok 2005 w kolumnie 5 sprawozdania Rb-27S wykazano należności podatku od środków transportowych w kwocie wpłaty podatku w wysokości 326.859 zł w rozdz. 75615 i 376.290 zł w rozdz. 75616. Za 2004 rok w kol. 5 “Należności” ww. sprawozdania w rozdz. 75615 (osoby prawne i fizyczne) wykazano podatek zrealizowany w kwocie 789.821 zł, w tym wykazano spłacone zaległości z lat ubiegłych w kwocie 118.961,56 zł i raty bieżące za 2004 rok w kwocie 709.013,46 zł, oraz zwrócone nadpłaty w kwocie 9.674,82 zł. Ewidencja podatników prowadzona za pomocą programu komputerowego firmy ZETO Olsztyn wersja 1253c z dnia 30.08.2005 roku pn. “system ewidencji i rozliczania podatku od środków transportowych” nie pozwalała jednostce ustalić realnej wysokości przypisu tego podatku oraz salda początkowego zaległości na dzień 1 stycznia 2004 roku i 1 stycznia 2005 roku. Powyższe niezgodności spowodowane były nieprzestrzeganiem przepisów § 6 ust. 1 pkt. 1 i § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 sierpnia 2005 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 170, poz. 1426), z których wynika, że sprawozdania jednostkowe sporządzane są na podstawie ksiąg rachunkowych a kwoty w nich wykazane powinny być zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. Jak ustalono w toku kontroli, ww. nieprawidłowości mają związek także z nieznaną definicji “przypisu” zawartej w § 2 ust. 1 pkt 11 i § 4 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 maja 1999 roku w sprawie zasad rachunkowości i planu kont dla prowadzenia ewidencji podatków i opłat dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 122, poz. 1332 ze zm.), z których wynika, że jest to zobowiązanie podatkowe stanowiące obciążenie konta podatnika na podstawie deklaracji podatkowej, decyzji administracyjnej albo dowodów wpłat nieprzypisanych, PK ujmujących przypis należności przedawnionych, potrącenia z urzędu. Natomiast z § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 sierpnia 2005 roku i obowiązującego w 2004 roku analogicznego rozporządzenia z dnia 13 marca 2001 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej wynika, że w kolumnie “Należności” sprawozdania o dochodach budżetowych (Rb-27S) wykazuje się salda początkowe (zaległości zmniejszone o nadpłaty - powiększone o kwoty przypisów po zmniejszeniu ich o kwoty odpisów lub należności pozostałe do zapłaty zmniejszone o nadpłaty) powiększone o kwoty przypisów z tytułu dochodów budżetowych, których termin płatności przypada

na dany rok budżetowy, po zmniejszeniu o kwoty odpisów. Wobec powyższego, w ewidencji tego podatku należało stosować obowiązujące, podane wyżej zasady, a tym samym zapewnić możliwość ustalenia salda zaległości oraz faktycznego stanu należności na dzień sporządzenia sprawozdania. Stwierdzono, że wydruk z ewidencji komputerowej danych dot. zrealizowanego podatku od środków transportowych za 2004 rok w grupie osób prawnych i fizycznych zawiera dane dot. zapłaconych podatków, w tym wpłaty z tytułu zaległości z lat ubiegłych. Zaległości w tym podatku nie zostały wykazane w należnościach kol. 5 sprawozdania za 2004 i 2005 r, a więc niezgodnie z zasadami sporządzania tych sprawozdań, określonymi w przepisach § 10 ust.2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 13 marca 2001 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. Nr 24, poz. 279 ze zm.) oraz za rok 2005 w zakresie ustalonym w przepisach § 9 ust.2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 sierpnia 2005 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 170, poz. 1426). Kwota faktycznych zaległości w dniu kontroli nie była możliwa do ustalenia przez używany system informatyczny. W 2004 roku wystawiono 297, a w 2005 roku 346 upomnień. Kwota zaległości objęta wyłącznie tymi upomnieniami wyniosła w 2004 roku 235.573 zł, a w 2005 roku 272.821 zł. Kwota wpłaconych odsetek za 2004 rok wyniosła 27.486,61 zł, a za 2005 rok 22.046,76 zł. Z cytowanych wyżej przepisów wynikało, że kwoty ujmowane w sprawozdaniach jednostkowych powinny być zgodne z danymi wynikającymi w ewidencji księgowej. Jak ustalono, system drukuje upomnienia z chwilą wystąpienia opóźnień w realizacji obowiązku podatkowego.

Dla nieruchomości objętych opodatkowaniem Urząd Miejski nie prowadził na stanowiskach wymiaru podatków w stosowanym systemie informatycznym wymaganej ewidencji podatkowej tych nieruchomości w zakresie określonym w art. 7a ust. 2 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych. Dane ewidencyjne do celów podatkowych w formie dokumentów gromadzone były jednak systematycznie i szczegółowo na odnośnych stanowiskach wymiaru podatków do każdego podatnika, w tym w formie zbioru danych uzupełniających do systemu wymiaru podatków i opłat prowadzonego informatycznie np. dane dotyczące podstawy podatków, źródeł prawnych (akty notarialne, decyzje podatkowe, deklaracje i inne informacje podatkowe oraz dane personalne). Szczegółowa ewidencja nieruchomości w zakresie geodezyjnym prowadzona była przez wydział merytoryczny ds. geodezji, gospodarki nieruchomościami i gospodarki, a uzgadnianie danych do celów wymiaru podatków realizowano techniką tradycyjną poza systemem informatycznym. Nie wykonano tym samym dyspozycji prawnej wynikającej z przepisów § 2 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 kwietnia 2004 roku (obowiązującego od 1 stycznia 2005 roku) w sprawie ewidencji podatkowej nieruchomości (Dz.U. Nr 107, poz. 1138) w zakresie dotyczącym zapewnienia możliwości współdziałania systemu podatkowego i ewidencji gruntów za pośrednictwem plików XLM wykazanych w załączniku do ww. rozporządzenia. Podczas kontroli ustalono, że system Radix stosowany w jednostce przewiduje możliwość współdziałania ww. systemów, a niewykonanie dyspozycji ww. rozporządzenia jest wyłącznie problemem technicznym.

Stwierdzono 9 przypadków doręczenia przez podatników deklaracji na podatek od nieruchomości z opóźnieniem przekraczającym 7 dni. W dwóch przypadkach wystąpienia znacznych opóźnień w doręczeniu deklaracji (ponad 80 dni) organ podatkowy skierował do podatników wezwania zobowiązujące ich do złożenia deklaracji podatkowej na podstawie art. 274a w związku

z art. 155 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (Dz. U. Nr 8 z 2005 roku, poz. 60). Ponieważ wykazani w protokole kontroli podatnicy składający z opóźnieniem deklaracje podatkowe na rok 2004 lub 2005 naruszyli przepisy art. 6 ust. 1 i ust. 9 pkt 1 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. Nr 9 poz. 84 z 2002 r z zmianami) organ podatkowy gminy winien podjąć w trybie przepisów art. 155 § 1 w związku z art. 274a § 1 Ordynacji podatkowej udokumentowane czynności zobowiązujące tych podatników do wykonania tego obowiązku poprzez złożenie w terminie 7 dni wymaganej deklaracji podatkowej. W oparciu o złożone przez tych podatników deklaracje lub informacje należało dokonać właściwego przypisu podatku, a w przypadku osób fizycznych składających informację podatkową wystawić właściwą decyzję wymiarową stosownie do przepisów art. 21 § 1 pkt 2 ww. Ordynacji.

W latach 2004 i 2005 nie zasięgano opinii wymaganych przepisami art. 7 ust.1 pkt. 6 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych uzależniających ustawowe zwolnienie z opłaty podatku od budynków i gruntów znajdujących się w rejestrze zabytków od ich utrzymania i konserwacji, zgodnie z przepisami o ochronie zabytków. Z powyższego względu warunkiem objęcia zwolnieniem budynku lub gruntu indywidualnie wpisanego do rejestru winna być opinia Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków o ich właściwym utrzymaniu i konserwacji. Ponieważ takich opinii w aktach sprawy nie stwierdzono w latach poprzedzających kontrolę, oznacza to, że nie została wypełniona dyspozycja art. 7 ust. 1 pkt 6 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych. Ustalono, że jednostka wystąpiła (podczas niniejszej kontroli) do Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków pismem Nr DBF.RF.3110-2/25/06 z dnia 17.03.2006 roku o wydanie opinii wymaganej przy kwalifikowaniu nieruchomości wpisanych do miejskiego rejestru zabytków do udzielenia zwolnień ustawowych.

Ustalono, że do dnia kontroli Rada Miejska nie podjęła uchwały w sprawie opłaty adiacenckiej. Z kategorycznego sformułowania przepisów, zwłaszcza art. 144 ustawy z 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2004 roku nr 261, poz. 2603 ze zm.) wynika, że właściciele (użytkownicy wieczysti) uczestniczą w kosztach budowy urządzeń infrastruktury technicznej przez wnoszenie na rzecz gminy opłat adiacenckich, i art. 146 ust. 2 ww. ustawy, że wysokość opłat ustala rada gminy w drodze uchwały. Z powyższych względów ustalenie uchwałą Rady Miejskiej stawek opłaty adiacenckiej jest niezbędne w celu umożliwienia Prezydentowi ewentualnego naliczenia tej opłaty zgodnie z przepisami art. art. 98a, 144 i 145 ust. 1 ww. ustawy.

Z członkami Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych nie zostały zawarte umowy – zlecenia określające prawa i obowiązki osób powołanych w skład tej komisji, w tym określające zadania z art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. Z 2002 r Nr 147 poz. 1231 ze zmianami) oraz ustalające przysługujące wynagrodzenie brutto za wykonywanie zadań w ramach utworzonej komisji, zgodnie z zasadami określonymi w gminnym programie.

W zakresie dokonywania wydatków

W przepisach wewnętrznych jednostki nie wprowadzono uregulowań odnośnie zasad rozliczania zakupu i zużycia paliwa do samochodu służbowego. W miesięcznych rozliczeniach zużycia paliwa nie rozliczano oszczędności lub przekroczenia zużycia paliwa. Stwierdzono także brak

adnotacji o przeprowadzaniu kontroli rozliczenia oraz decyzji Prezydenta Miasta odnośnie przekroczenia normy zużycia paliwa.

Odpis na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych za 2005 r. został naliczony w wysokości zawyżonej o 4.377,50 zł, niezgodnie z przepisami art. 5 ust. 1 i ust. 5 ustawy z 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (tekst jednolity: Dz. U. z 1996 r. Nr 70, poz. 335 ze zm.). W trakcie kontroli dokonano korekty odpisu na ZFŚS.

Stwierdzono błędną klasyfikację wydatków w świetle przepisów załącznika nr 4 rozporządzenia Ministra Finansów z 20 września 2004 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. Nr 209, poz. 2132, ze zm.) - str. 45 protokołu.

Stwierdzono także nieprawidłowości w dokonywaniu wydatków na wypłatę ryczałtu pieniężnego pracownikowi Urzędu Miejskiego za korzystanie ze służbowego telefonu komórkowego. Pracownik, z którym została zawarta umowa o przekazaniu do używania służbowego telefonu komórkowego w celu skutecznej realizacji obowiązków służbowych, regulował należności za rachunki opłat telefonicznych, których adresatem był Urząd Miejski, a następnie w kasie Urzędu pobierał przysługujący mu zwrot abonamentu.

Zakupy wyposażenia w 2004 r, w tym komputerów do pracowni komputerowej w Szkole Podstawowej Nr 9 i Nr 12 na kwotę 86.595,46 zł, zostały zakwalifikowane do pomocy naukowych, dydaktycznych i książek i zatwierdzone przez Prezydenta i Skarbnika do wypłaty ze środków budżetowych z paragrafu 4240 w rozdziale 85154 zamiast w paragrafie 6060 tego rozdziału, niezgodnie z zasadami klasyfikacji wydatków budżetowych określonymi w Załączniku Nr 4 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 20 września 2004 roku w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. Nr 209, poz. 2132 ze zm.) w związku z definicją środka trwałego zawartą w przepisach art. 3 ust. 1 pkt 15 ustawy o rachunkowości, z których wynika, że przez środek trwały rozumie się rzeczowe aktywa trwałe i zrównane z nimi, o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż rok, kompletne, zdatne do użytku i przeznaczone na potrzeby jednostki. Zakupione do ww. szkół urządzenia informatyczne funkcjonują w zestawach lub kompletach, stąd dla spełnienia warunku kompletności środka trwałego należało poszczególne elementy (urządzenia składowe) zestawić do przekazania poszczególnym szkołom, wycenić i ująć na koncie syntetycznym 011 - środki trwałe, kierując się przy tym interpretacją zawartą w grupie 4 – 491 klasyfikacji środków trwałych określoną w rozporządzeniu Rady Ministrów z 30.12.1999 roku w sprawie Klasyfikacji Środków Trwałych, a następnie za dokumentem PT przekazać te składniki majątkowe szkołom celem ujęcia ich w ewidencji majątkowej.

W zakresie gospodarki mieniem komunalnym

Sprzedaż lokalu użytkowego nr 2 wraz z udziałem 5,31% w gruncie przy ul. Westerplatte 17 w II przetargu nieograniczonym w dniu 8.11.2005 roku za obniżoną w stosunku do I przetargu o 10% cenę 44.434 zł nastąpiła z naruszeniem przepisów art. 38 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku

o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2004 r. Nr 261, poz. 2603) i § 10 ust. 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 roku w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (Dz. U. Nr 207, poz. 2108) z których wynika, że przetarg ogłasza, organizuje i przeprowadza właściwy organ, a protokół z przeprowadzenia przetargu stanowi podstawę zawarcia aktu notarialnego. Powyższa nieruchomość została zarządzeniem Nr 175/05 Prezydenta z dnia 06.06.2005 r. przeznaczona do sprzedaży wraz z oddaniem ułamkowej części gruntu w użytkowanie wieczyste, co zostało następnie potwierdzone skierowanym do Referatu Prywatyzacji Mienia i Nadzoru nad Mieniem Komunalnym zleceniem Prezydenta w sprawie przeprowadzenia przetargu I i II. W aktach sprzedaży jest protokół uzgodnień z nabywcą z dnia 21.11.2005 roku zatwierdzony przez Zastępcę Prezydenta, zawierający uzgodnienia z nabywcą o zakupie lokalu wraz z gruntem, bez opcji użytkowania wieczystego. Poprzedzający sprzedaż nieruchomości protokół z II przetargu podpisany przez komisję przetargową zawiera informacje z wykazu nieruchomości o oddaniu gruntu w użytkowanie wieczyste. Umowa notarialna nr 17448/2005 z dnia 21.12.2005 roku ujmuje sprzedaż lokalu wraz z gruntem. W protokole z II przetargu podano, że I opłata z tytułu użytkowania wieczystego gruntu wynosi 20% jego wartości, a opłata roczna w wys. 1% wartości płatna jest do 31 marca każdego roku. Protokół z II przetargu zatwierdził Prezydent Miasta p. Wojciech Murdzek. W dokumentach sprzedaży nie stwierdzono decyzji (zgody) Prezydenta na zmianę formy zbycia gruntu z pierwotnie zakładanego oddania w użytkowanie wieczyste w formę sprzedaży na własność.

Wykazy nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży nie zawierały wymaganych przepisami art. 35 ust. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami informacji o terminie do złożenia wniosku przez osoby, którym przysługuje pierwszeństwo w nabyciu nieruchomości.

W zakresie powiązań z jednostkami organizacyjnymi gminy

Zarządzeniem Nr 62/05 z 17 lutego 2005 roku Prezydenta Miasta wprowadzono do stosowania Regulamin Kontroli Wewnętrznej w Urzędzie Miejskim w Świdnicy, w tym ustalono zasady przeprowadzania kontroli w urzędzie miejskim i jednostkach organizacyjnych oraz wprowadzono obowiązek okresowego (rocznego) planowania kontroli. W § 22 ust. 2 i 4 ww. regulaminu ustalono, że "samorządowe jednostki organizacyjne podlegają corocznej kontroli problemowej w zakresie co najmniej 5% wydatków" i kompleksowej "raz na 5 lat". Zapis powyższy w zakresie obowiązku przeprowadzania corocznej kontroli wydatków w jednostkach organizacyjnych Miasta Świdnica nie był w pełni realizowany, ponieważ w 2004 r. Prezydent Miasta zarządził przeprowadzenie kontroli w zakresie przestrzegania przez te jednostki procedur określonych w przepisach art. 35a ust 2 pkt. 1 ustawy o finansach publicznych kontroli w 21 % podległych jednostek. W 2005 r. w przeprowadzono analogicznie 10,3 % wymaganych kontroli wydatków jednostek podległych, w tym w 3 jednostkach podległych i w 3 nadzorowanych jednostkach organizacyjnych Miasta. W planie kontroli wewnętrznych na 2004 i 2005 rok przewidziano i realizowano kontrole wydatków w Urzędzie Miejskim, w samorządowych instytucjach kultury, spółkach z udziałem gminy i podmiotach otrzymujących dotacje przedmiotowe. Zgodnie z przepisami art. 127 ust 2 i 3 ustawy o finansach publicznych (obowiązującymi od dnia 1 stycznia 2002 r., na podstawie ustawy z 27 lipca 2001 r.

o zmianie ustawy o finansach publicznych, ustawy o organizacji i trybie pracy Rady Ministrów oraz o zakresie działania ministrów, ustawy o działach administracji rządowej oraz ustawy o służbie cywilnej - Dz. U. Nr 102, poz. 1116) kontrola przez zarząd jednostki samorządu terytorialnego przestrzegania przez podległe mu jednostki organizacyjne należące do sektora finansów publicznych realizacji procedur o których mowa w art. 35a ust. 2 pkt. 1 ustawy o finansach publicznych, powinna obejmować w każdym roku (począwszy od 2002 r.) co najmniej 5% wydatków każdej z nadzorowanych jednostek.

Przedstawiając powyższe panu Prezydentowi, Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity Dz. U. z 2001 r. Nr 55, poz. 577 ze zm.) wnosi o podjęcie działań, mających na celu wyeliminowanie stwierdzonych nieprawidłowości i niedopuszczenie do ich ponownego wystąpienia, poprzez realizację poniższych wniosków:

1. Dostosowanie instrukcji w sprawie obiegu i kontroli dokumentów w Urzędzie Miejskim do istniejącego faktycznego obiegu dokumentów w jednostce, spójnego z aktualną organizacją jednostki wprowadzoną Zarządzeniem Prezydenta Nr 71/03 z 28 lutego 2003 r. z zmianami.
2. Uzupełnienie dokumentacji przyjętych zasad rachunkowości Urzędu Miejskiego o wykaz wszystkich zbiorów danych tworzących księgi rachunkowe oraz ich wzajemnych powiązań, stosownie do przepisów art. 10 ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. Nr 121, poz. 591 ze zm.), a także o sposób archiwizowania ksiąg rachunkowych, m.in. rodzaj nośników komputerowych, na których utrwalane są zbiory oraz częstotliwość tworzenia kopii baz, stosownie do wymagań przepisów art. 72 ust. 1 ustawy o rachunkowości;
3. Wyeliminowanie nieaktualnych zapisów instrukcji w sprawie kontroli gospodarowania środkami publicznymi pod względem legalności, gospodarności i celowości wprowadzonej Zarządzeniem Nr 6/02 Prezydenta Miasta z dnia 7 lutego 2002 roku – w zakresie wykazu osób upoważnionych do wykonywania kontroli;
4. Ewidencjonowanie operacji gospodarczych zgodnie z zasadami określonymi przepisami rozporządzenia Ministra Finansów z 16 grudnia 2001 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. Nr 153, poz. 1752 ze zm.);
5. Stosowanie określonych ustawą z 29 września 1994 r. o rachunkowości zasad rachunkowości, poprzez:
 - ujmowanie w księgach rachunkowych zdarzeń, w tym operacji gospodarczych zgodnie z ich treścią ekonomiczną (art. 4 ust. 2 ustawy);
 - dokonywanie zapisów księgowych w księgach pomocniczych w sposób określony w art. 16 ustawy, w uzgodnieniu z saldami i zapisami na kontach księgi głównej;
 - dostosowanie księgowego programu komputerowego „Radix” do wymagań stawianych księdze rachunkowej pn. „zestawienie obrotów i sald” przez art. 18 ust. 1 pkt 2 ustawy tak,

- aby ta księga wykazywała na koniec każdego okresu sprawozdawczego, dla kont zespołu 2 „Rozrachunki i roszczenia”, salda dwustronne (tj. salda należności i salda zobowiązań);
- dokonywanie zapisów księgowych w sposób określony w art. 23 ustawy, tak aby księgi rachunkowe były sprawdzalne;
6. Bieżące wszczynanie czynności mających na celu wyegzekwowanie należności z tytułu dochodów cywilno-prawnych (opłaty za wieczyste użytkowanie), zgodnie z przepisami art. 123 ustawy z 23 kwietnia 1964 r., Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz.93 ze zm.) celem niedopuszczenia do przedawnienia należności;
 7. Bieżące analizowanie i prawidłowe rozliczanie zobowiązań jednostki z tytułu przyjętych sum depozytowych (zabezpieczeń należytego wykonania umowy), wykazanych w księgach rachunkowych na koncie 240 i zwracanie tych kwot zgodnie z warunkami określonymi w art. 148 ust. 5 i art. 151 ustawy z 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. Nr 19, poz. 177 ze zm.);
 8. Uregulowanie w przepisach wewnętrznych jednostki zasad sporządzania, obiegu i kontroli dokumentów dotyczących rozliczania i zakupu paliwa do samochodu służbowego, stosownie do wymogów art. 47 ustawy z 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz.2104ze zm.);
 9. Klasyfikowanie wydatków zgodnie z przepisami załącznika nr 4 rozporządzenia Ministra Finansów z 20 września 2004 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. Nr 209, poz. 2132, ze zm.);
 10. Przestrzeganie przepisów § 6 ust. 1 pkt. 1 i § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 sierpnia 2005 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 170, poz. 1426) w zakresie wykazywania w sprawozdaniach budżetowych danych zgodnych z wynikającymi z ewidencji analitycznej jednostki.
 11. Podejmowanie przez organ podatkowy, wobec podatników, nieskładających wymaganych informacji lub deklaracji podatkowych w sytuacjach i terminach, o których mowa w art. 6 ust. 6 i 9 ww. ustawy z 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (t.j. Dz.U. z 2002 r. Nr 9, poz. 84 ze zm.) działań określonych w ustawie z 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (t.j. Dz.U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60 ze zm.).
 12. Wnikliwe badanie zasadności stosowania zwolnień ustawowych z podatku od nieruchomości zabytkowych wpisanych do rejestru zabytków na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 6 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, a w szczególności analizowanie spełnienia wymogów formalnych polegających na uprzednim zaciągnięciu opinii Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków o właściwym utrzymaniu i konserwacji tych zabytków.
 13. Zaprowadzenie wymaganej ewidencji podatku od środków transportowych i podatku od posiadania psów zgodnie z przepisami § 3 pkt 1, § 9 i § 16 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 maja 1999 roku w sprawie zasad rachunkowości i planu kont dla prowadzenia ewidencji podatków i opłat dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 50, poz. 511 z zm.);

14. Ujmowanie w wykazach nieruchomości wytypowanych przez Prezydenta do sprzedaży wymaganych przepisami art. 35 ust. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2004 roku Nr 261, poz. 2603), informacji dotyczących wskazania terminu do złożenia wniosku przez osoby, którym przysługuje pierwszeństwo w nabyciu nieruchomości;
15. Zawarcie umów z członkami Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych określających ich prawa i obowiązki, w tym zadania z art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. Z 2002 r Nr 147 poz. 1231 ze zm.) oraz ustalających przysługujące wynagrodzenie brutto za wykonywanie zadań w ramach utworzonej komisji.
16. Zapewnienie współdziałania systemu podatkowego i ewidencji gruntów za pośrednictwem plików XLM zgodnie z przepisami § 2 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 kwietnia 2004 roku (obowiązującego od 1 stycznia 2005 roku) w sprawie ewidencji podatkowej nieruchomości.
17. Realizowanie w każdym roku budżetowym zadań kontrolnych wobec podległych jednostek organizacyjnych w zakresie przestrzegania przez te jednostki procedur dotyczących celowości zaciągania zobowiązań finansowych i dokonywania wydatków, według zasad określonych w art. 187 ust. 2 i 3 ustawy z 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz.U. Nr 249, poz. 2104 ze zm.).
18. Przygotowanie projektu uchwały Rady Miejskiej w sprawie opłaty adiacenckiej na podstawie przepisów art. 144 oraz art. 146 ust. 2 ustawy z 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami.

Stosownie do postanowień art. 9 ust. 3 i 4 powołanej wyżej ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych proszę o poinformowanie Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego o wykonaniu wniosków lub o przyczynach ich niewykonania. Do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżenia do Kolegium Izby. Zastrzeżenie składa właściwy organ jednostki kontrolowanej w terminie 14 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego za pośrednictwem Prezesa Izby. Podstawą zgłoszenia zastrzeżeń może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Do wiadomości:

Pan
Michał Ossowski
Przewodniczący Rady Miejskiej
w Świdnicy